

Zendtijd politieke partijen

Zaterdagmorgen 21 februari werd een grote kraan op een vrachtauto gebruikt om de enorme publicatieborden voor de komende verkiezingen te plaatsen op verschillende plekken in onze stad. Dat betekent de komende weken weer de nodige publiciteit op radio en televisie voor alle deelnemende politieke partijen.

In gedachten bij dat grote kleurrijke bord kwam een incident naar boven wat betreft de zendtijd voor politieke partijen. Op de radio was het de HDO, de Hilversumsche Draadloze Omroep, die in 1925 als eerste de gelegenheid gaf een verkiezingsrede via de radio uit te zenden. In 1930 werd er door de regering via het zogenaamde 'zendtijdbesluit' vervolgens politieke zendtijd verdeeld over de vijf verzuilde verenigingen die er destijds waren. Gevolg was dat de liberalen, die niet in het zuilensysteem waren vertegenwoordigd, hun stem dus ook niet konden laten horen.

Drie jaar later kon gelukkig ook deze groepering de zendtijd vullen met de boodschap aan potentiële kiezers. In 1937 kwam er een onderbreking daar de toenmalige regering het vanwege de internationale spanningen niet verantwoord achtte politiek te laten bedrijven door partijen op de radio. Tien jaar later, in 1947, werd er voor de verkiezingen wel weer zendtijd toegewezen.

Aan het einde van de jaren vijftig werd aan alle partijen tien minuten zendtijd per twee weken op de radio toegewezen. Tijdelijke uitzondering daarop was dat de CPN, de Communistische Partij Nederland, die zendtijd werd afgehouden daar, volgens de regering, de mogelijkheid tot ondermijnen van volksoverheden bestond. In 1962 kwam vervolgens ook de televisiezendtijd voor politieke partijen.

Als je nu de zendtijd voor politieke partijen beluisterd of bekijkt zijn dat allemaal vooraf opgenomen, perfect gemaakte, praatjes, die in woord en/of beeld duidelijk de boodschap van de betreffende

partijen proberen over te brengen. Vroeger ging het veel anders en was bijvoorbeeld de partijleider te gast in een studio van de Nederlandse Televisie Stichting (NTS) om live zijn verhaal te doen. Tot dat het op 22 februari 1967 opeens helemaal mis ging. Op het tijdstip dat de Boerenpartij haar tien minuten mocht vullen kwam geen enkele vertegenwoordiger van die partij in de studio van de NTS en ging de zendtijd verloren. Boer Koekoek en zijn geestverwanten bleken vergeten te zijn dat ze zendtijd hadden.

De NTS-omroepster deelde de kijkers dan ook mede dat de Boerenpartij niet op de hoogte bleek te zijn van het feit dat men over zendtijd beschikte, en deze dus kwam te vervallen. De pers- en propagandachef van de Boerenpartij, de heer A. J. M. Ebens uit Groningen, verklaarde de volgende middag dat de Boerenpartij geen bericht van de NTS had ontvangen dat zij politieke zendtijd had. Of deze verklaring juist was, is nooit duidelijk geworden evenals de vraag of hier van opzet sprake was.

